

РЕФЕРЕНТНА ПОНУДА

на

МАКЕДОНСКИ ТЕЛЕКОМ АД - СКОПЈЕ

ЗА ОБЕЗБЕДУВАЊЕ НА ПРИСТАП ДО ФИЗИЧКАТА ИНФРАСТРУКТУРА И КОРИСТЕЊЕ НА
СПЕЦИФИЧНИ МРЕЖНИ СРЕДСТВА

Април, 2015 година
Верзија: 1.4

СОДРЖИНА

I. ВОВЕД.....	4
I.1 Правна основа.....	4
I.2 Структура на РПП.....	4
I.3 Дефиниции.....	4
II. ЦЕЛ И ДЕЛОКРУГ НА РПП.....	4
II.1 Цел на РПП.....	4
II.2 Делокруг на РПП.....	4
II.3 Времетраење на валидноста на РПП.....	5
II.4 Страни на кои се однесува РПП.....	5
II.5 Предмет, услови за пристап и користење на кабелската инсталација на Македонски Телеком АД	5
III. СКЛУЧУВАЊЕ НА ДОГОВОР.....	7
III.1 Договори за Пристап.....	7
III.2. Склучување на Општ Договор за пристап и Индивидуални Договори.....	7
III.2.1 Склучување на Општ Договор за пристап.....	7
III.2.2 Склучување на Индивидуални Договори според Општиот Договор за пристап.....	7
IV. КЛУЧНИ ДОГОВОРНИ УСЛОВИ.....	8
IV.1 Финансиски гаранции.....	8
IV.2 Постапување со Барање.....	8
IV.2.1 Место, начин и време за доставување на Барања.....	8
IV.2.2 Барања што не можат да се исполнат.....	8
IV.2.3 Редослед на исполнување на Барања што треба да се исполнат.....	8
IV.2.4 Барања за ист физички Пристап.....	9
IV.2.5 Предвидување.....	9
IV.3 Право на сопственост на физички пристап и/или придружни инфраструктурни капацитети и средства.....	9
IV.4 Управување и одржување.....	9
IV.4.1 Управување и одржување.....	9
IV.4.2 Отстранување на пречки.....	9
IV.5 Пресметка и Плаќање.....	9
IV.6 Ограничување На Услугата (Услугите).....	10
IV.6.1 Прекин На Услугата (Услугите).....	10
IV.6.2 Привремено исклучување.....	10
IV.7 Прекршување на Договорот и правни последици.....	11
IV.7.1 Прекршување на Договорот.....	11
IV.7.2 Општи правни последици.....	11
IV.7.3 Посебни правни последици.....	11
IV.8 Времетраење на Договорот.....	11
IV.9 Измени и дополнувања на Договорот.....	12
IV.10 Истек на важноста на Договорот.....	12

ПРИЛОЗИ:

Прилог 1- Дефиниции и Толкувања

Прилог 2- Сегменти од пристапна мрежа

Прилог 3- Одбележување на цревата во окната на кабловската инсталација на Македонски Телеком АД

Прилог 4- Опис на услугите

Прилог 5- Надоместоци

Прилог 5А - Принципи на наплата и фактурирање

Прилог 6 - Податоци за квалитет на пристап до физичката инфраструктура и користење на специфични мрежни средства

Прилог 7- Содржина на Техничкото Решение

Прилог 8 - Процедури

ДОДАТОЦИ

Додаток 1 (Формулар за Барање)

Додаток 2 (Формулар за Предвидување)

Додаток 3 (Формулар за Индивидуални Договори)

Додаток 4 (Формулар за Банкарска Гаранција)

I. ВОВЕД

I.1 Правна основа

I.1.1 Врз основа на релевантните одредби од Законот за електронски комуникации и Правилникот за пристап и користење на специфични мрежни средства Македонски Телеком АД – Скопје, како оператор со значителна пазарна моќ на релевантниот пазар, подготвува референтна понуда за обезбедување на пристап до физичката инфраструктура и користење на специфични мрежнисредства (Референтна понуда за пристап или РПП).

I.1.2 Референтната понуда за пристап го регулира обезбедувањето на пристап до физичката инфраструктура и користење на специфични мрежни средства со цел да се овозможи достапност на операторот-корисник кој бара пристап до физичката инфраструктура на Македонски Телеком АД – Скопје.

I.2 Структура на РПП

I.2.1 РПП се состои од:

- а)** Главен текст, и
- б)** Прилозите кои се наведени во Содржината,

и истите претставуваат составен дел од РПП.

I.2.2 Додатоците приложени кон РПП - наведени во Содржината - не претставуваат составен дел од РПП и се дадени само за информација. Македонски Телеком АД ги прифаќа документите поднесени од Оператор-корисник за цели на склучување на Договор кои се разликуваат по форма од Формуларите дефинирани во Додатоците наведени во РПП, ако имаат иста содржина.

I.2.3 Листата на подизведувачи која е јавно објавена на официјалната веб страна на Македонски Телеком АД не претставува составен дел од РПП. Операторот – корисник го известува Македонски Телеком АД за избраниот подизведувач соодветно.

I.3 Дефиниции

Термините користени во РПП и нивните дефиниции се дадени во Прилог 1 (Дефиниции и Толкувања).

II. ЦЕЛ И ДЕЛОКРУГ НА РПП

II.1 Цел на РПП

Целта на РПП е да ги утврди:

а) правилата на процедурите кои треба да се спроведат врз основа на барање доставено до Македонски Телеком АД од Оператор-корисник за пристап до физичката инфраструктура на Македонски Телеком АД согласно со Правилникот за пристап и користење на специфични мрежни средства; и

б) правилата кои ќе се применуваат на Општиот Договор за обезбедување на пристап до физичката инфраструктура и користење на специфични мрежни средства од страна на Македонски Телеком АД за обезбедување на услуги на големо, кој се склучува според условите утврдени во РПП.

II.2 Делокруг на РПП

II.2.1 Македонски Телеком АД обезбедува пристап и користење на физичката инфраструктура и специфични мрежни средства во согласност со условите и роковите содржани во оваа Референтна понуда за пристап.

II.2.2 Само кабелските инсталации и придружната инфраструктура чиј имател е Македонски Телеком АД и кои припаѓаат во границите на едно мрежно подрачје (пристапна мрежа) може да се обезбедат со склучување на Договор врз основа на оваа референтна понуда за пристап. Македонски Телеком АД ги одржува кабелската инсталација и придружната инфраструктура и врши инсталација на соодветна кабелската инсталација и придружната инфраструктура доколку за тоа има потреба.

II.2.3 Македонски Телеком не обезбедува пристап до кабелска инсталација и придружната инфраструктура које е во сопственост на трети страни, дури и во случај одржувањето на истите да го врши Македонски Телеком, а врз основа на посебен склучен договор.

II.2.4 Оваа референтна понуда ги содржи основните параметри за квалитет за обезбедување на пристап до кабелската инсталација и придружна инфраструктура на Македонски Телеком АД согласно Прилог 6. Сите дополнителни барања од страна на операторот корисник за обезбедување на специфични параметри за квалитет за обезбедување на услугата како и нестандартни барања за одржување на закупениот капацитет можат да бидат предмет на посебен комерцијален договор помеѓу Македонски Телеком АД и Операторот корисник, доколку истите можат да се обезбедат од страна на Македонски Телеком АД.

II.3 Времетраење на валидноста на РПП

РПП, нејзините измени и дополнувања стапуваат на сила на датумот кога Македонски Телеком АД ќе ја прими конечната одлука на АЕК за одобрување на РПП и е валидна во својата сегашна форма се до датумот кога измените и дополнувањата подоцна одобрени од АЕК стапуваат на сила. Цените се применуваат од првиот календарски ден од месецот кој следи по датумот на усвојување на конечната одлука на АЕК за одобрување на РПП.

II.4 Страни на кои се однесува РПП

РПП се применува на сите Страни Баратели кои имаат потврда за нотификација од страна на АЕК за обезбедување јавни комуникациски мрежи и услуги на територијата на Република Македонија и ги исполнуваат законските услови одредени за таа цел.

II.5 Предмет, услови за пристап и користење на кабелската инсталација на Македонски Телеком АД

II.5.1 Македонски Телеком АД овозможува пристап до сопствената кабелска инсталација и придружна инфраструктура како што е опишано во точка 2 од Прилог 4 од оваа Понуда.

II.5.2 Информација за расположивата кабелска инсталација и неискористените оптички влакна на Македонски Телеком АД ќе биде дадена во техничкото решение подготвено според поднесено барање од страна на Операторот – корисник.

II.5.3 Барањето кое Операторот – корисник треба да го достави до Македонски Телеком АД е дадено во Додаток 1.

II.5.4 Македонски Телеком АД и Операторот – корисник меѓусебно се договараат кој ќе го изработи техничкото решение кое е составен дел на Договорот кој ќе се склучи со Операторот - корисник.

II.5.5 Содржината на техничкото решение е дадена во Прилог 7.

II.5.6 Одбележување на цревата во окната на кабловската канализација на Македонски Телеком АД е дадена во Прилог 3.

II.5.7 Македонски Телеком АД ќе изврши мерење на оптичкиот кабел во точките на промопредавање, и истите ќе бидат составен дел на завршниот записник.

II.6 Обезбедување на пристап

II.6.1 Пристап до физичката инфраструктура и специфичните мрежни средства, за инсталација, интервенција и отстранување на кабли се обезбедува само од страна на соодветни технички лица на Македонски Телеком АД или вработени на компаниите кои се овластени подизведувачи под надзор на Македонски Телеком. Операторот корисник може да обезбеди соодветен стручен надзор, доколку се смета дека истото е неопходно.

II.6.2 Лицата кои ќе ги изведуваат наведените активности мора да бидат соодветно идентификувани и ополномоштени од страна на Македонски Телеком АД, врз основа на важечките општи услови и правила за ополномоштување.

II.6.3 Листата на подизведувачи е јавно објавена на официјалната веб страна на Македонски Телеком АД.

II.7 Простор во цревата

II.7.1 Македонски Телеком АД треба да овозможи доволен простор од цревата со цел да овозможи истиот да биде заеднички користен од сите оператори-корисници вклучувајќи го и Македонски Телеком АД за потребите на одржување и поправки доколку има слободен простор во постојната состојба. Доколку нема на располагање слободен простор, овој дополнителен капацитет ќе биде земен во предвид при изготвување на наредните планови.

II.7.2 Поставувањето на кабли и придружна инфраструктура, на барање на Операторот – корисник, треба да е согласно пропишаната регулатива во Република Македонија за ова прашање.

II.7.3 Македонски Телеком АД во својата кабелската инсталација или придружната инфраструктура ќе инсталира кабли или опрема која што соодветсвува со неговите моментални и идни предвидливи потреби, за период од 5 години.

II.7.4 Македонски Телеком ќе им обезбедува пристап до кабелската инсталација и придружната инфраструктура на четири оператори – корисници.

II.7.5 Македонски Телеком АД ќе биде задолжен за алоцирање и идентификација на слободниот простор на кабелската инсталација, придружната инфраструктура (кабелски окна) и неискористените оптички влакна кои што може да се користат од страна на операторот – корисник по доставеното барање од негова страна.

II.7.6 Доколку е потребно, Македонски Телеком АД ќе изврши проверка и ќе пристапи кон отстранување на неискористени кабли со цел да му обезбеди можност на Операторот - корисник за пристап до слободната инфраструктура на Македонски Телеком АД. Трошоците за отстранување на неискористените кабли се на сметка на Македонски Телеком АД.

II.7.7 На барање на Операторот – корисник, таму каде што нема техничка можност за пристап до кабелската инсталација и/или придружната инфраструктура, Македонски Телеком АД ќе обезбеди пристап до алтернативни рути кои што се најблиску до иницијалното барање на Операторот - корисник.

II.8 Отстранување на кабли

II.8.1 На местата каде што во кабелската инсталација на Македонски Телеком АД ќе се утврди дека нема слободен простор и каде што ќе се пронајдат неискористени кабли (неактивни кабли во целост) чиј имател е Македонски Телеком АД, истите треба да се отстранат во разумен период не подолг 30 дена од моментот кога Македонски Телеком АД е известен од страна на Операторот – корисник за фактичката состојба, со цел операторите – корисници да имаат пристап до слободната инфраструктура.

II.8.2 Во случај да е утврдено дека постојат неискористени кабли кои припаѓаат на операторот – корисник, Македонски Телеком АД го информира операторот - корисник дека ќе пристапи кон отстранување на неискористените кабли во рок од 30 дена доколку операторот - корисник не се изјасни дека се обврзува истите да ги стави во употреба пред истекот на рокот од 30 дена. Услугата за отстранување на посочените кабли ќе биде фактурирана од страна на Македонски Телеком АД согласно реалните трошоци.

II.8.3 Доколку отстранувањето на каблите е физички и технички невозможно, Македонски Телеком треба да поднесе до операторот – корисник соодветно образложение. Причини поради кои е физички и технички невозможно отстранувањето на неискористените кабли се следните:

- а)** доколку каблите ја надминале нивната употребливост предвидена од страна на производителот што би можело да значи дека при процесот на извлекување може да дојде до оштетување на кабелската инсталација;
- б)** доколку каблите што треба да се отстранат се поголеми и потешки од оние кои ќе останат поставени, при што може да се предизвикаат и штети на поставените кабли кои се инсталираат заедно во цревето;
- в)** доколку каблите се поставени така што би можеле да ја оштетат спојницата со дополнителни проблеми за одржување;
- г)** доколку се оштети пропусниот ефект на кабелот поради тоа што каблите се поставени со намотување што значи дека не се поставени вдолж на цревето по права линија туку се спирално поставени;
- д)** доколку цревето е во дел каде подлогата е каллива или песочна, имајќи во предвид дека ќе се направат големи прокопи или одрони бидејќи отстранувањето на кабли ќе ја оштети обвивката на каблите и/или друга постојна обвивкаво истото црево;
- ф)** доколку на пример во област која има влијание од прилив или поплава, цевките по кои е надојдена водата создаваат седименти кои се ствараат помеѓу каблите и како последица на тоа не е возможно целосно и без повреда да се отстранат каблите;

II.8.4 Трошокот за отстранување на каблите е на товар на сопственикот на кабелот, а во случај на трета страна која правно не го поседува кабелот, тогаш трошоците за отстранување на каблите ќе се подмират подеднакво помеѓу Македонски Телеком АД и операторот – корисник. Во случај кога Македонски Телеком АД е имател на кабелот, трошоците за отстранување на неискористени кабли ќе бидат на товар на Македонски Телеком АД.

II.8.5 Алтернативно, доколку кабелот кој е сопственост на Операторот-Корисник не се користи, Македонски Телеком АД може да пристапи кон преговори со Операторот – корисник за надоместување (компензација) на истиот за превземање на сопственоста со склучување на посебен договор.

II.9 Процедури

Во Прилог 8 се наведени процедурите за обезбедување и одржување, кои операторот – корисник е должен да ги почитува и следи.

III. СКЛУЧУВАЊЕ НА ДОГОВОР

III.1 Договори за Пристап

III.1.1 Пристап до физичката инфраструктура и специфични мрежни средства може да се имплементира со склучување Договор за пристап.

III.1.2 Формуларите за Предвидувањето се дефинирани во Додаток 2 (Формулар за Предвидување).

III.2. Склучување на Општ Договор за пристап и Индивидуални Договори

III.2.1 Склучување на Општ Договор за пристап

III.2.1.1 Операторот – корисник склучува Општ договор за пристап со Македонски Телеком АД.

III.2.1.2 Македонски Телеком АД ќе пристапи кон склучување на Општ Договор за пристап после барање за склучување на Општ Договор за пристап од страна на Оператори-корисници кои имаат потврда за нотификација од страна на АЕК за обезбедување јавни комуникациски мрежи и услуги на територијата на Република Македонија.

Конкретно Барање за пристап до физичката инфраструктура и користење на специфични мрежни средства може да биде поднесено само по склучувањето на Општиот Договор за пристап.

III.2.2 Склучување на Индивидуални Договори според Општиот Договор за пристап

III.2.2.1 Барање и преглед

III.2.2.1.1 На склучувањето на Индивидуални Договори ќе му претходи поднесување на следните Барања:

а) Барање за обезбедување на пристап до физичката инфраструктура и користење на специфични мрежни средства; и/или

Формуларите за Барањата се дефинирани во Додаток 1 (Формулар за Барање).

III.2.2.1.2 Кога Барањето за пристап е комплетно, и доколку МКТ може да го исполни барањето во целост, Македонски Телеком АД ги резервира потребните капацитети за планираната инсталација и ги чува резервирани во рок од 30 дена (до склучувањето на Договорот).

III.2.2.2 Нацрт договори од Македонски Телеком АД до Оператор-корисник

После поднесувањето на Барањето за пристап, Македонски Телеком АД ќе испрати до Оператор-корисник Нацрт Индивидуален Договор за обезбедување на пристап до физичката инфраструктура и користење на специфични мрежни средства.

III.2.2.3 Стапување на сила на Индивидуалните Договори според Општиот Договор

III.2.2.3.1 Соодветно потпишаниот Индивидуален Договор на Македонски Телеком АД означува прифаќање на понудата од страна на Операторот-корисник.

III.2.2.3.2 Индивидуалниот Договор ќе обезбеди достапност на пристап до физичката инфраструктура и користење на специфични мрежни средства дефинирана во Прилог 2 (Сегменти од пристапна мрежа).

III.2.2.3.3 Страните склучуваат Индивидуален Договор за пристап за секое индивидуално поднесено Барање за пристап. Техничкото решение е дел од Индивидуалниот договор.

III.2.2.3.4 Формуларите за различните видови на Индивидуални Договори се дефинирани во Додаток 3 (Формулар за Индивидуални Договори).

IV. КЛУЧНИ ДОГОВОРНИ УСЛОВИ

IV.1 Финансиски гаранции

Предуслов за стапување на сила на Договорите е Оператор-корисник да испрати до Македонски Телеком АД банкарска гаранција дефинирана во Прилог 5.А (Принципи на наплата и фактурирање).

Формуларот за банкарската гаранција е дефиниран во Додаток 4(Формулар за Банкарска Гаранција).

IV.2 Постапување со Барање

IV.2.1 Место, начин и време за доставување на Барања

Оператор-корисник може да поднесе Барања

а) по пошта со назнака за Сектор за регулативни и големопродажни прашања на Македонски Телеком АД (адреса: Кеј 13 Ноември бр.6, 1000 Скопје)

б) лична достава (Сектор за регулативни и големопродажни прашања на Македонски Телеком АД, Кеј 13 Ноември бр.6, 1000 Скопје, Управна зграда, осми спрат) секој работен ден од 09.00 до 16.00 часот, или

в) на е-mail адреса access@telekom.mk.

Барањето испратено од Оператор-корисник на горенаведената адреса в) ќе се смета за доставено кога ќе биде вратено од страна на Македонски Телеком АД на Оператор-корисник со неизменета содржина. Македонски Телеком АД го потврдува приемот на Барања доставени по е-mail во рок од 1 (еден) ден.

IV.2.2 Барања што не можат да се исполнат

Доколку во доставеното Барање за пристап недостасуваат информации неопходни за обезбедување на побараниот пристап до физичката инфраструктура, или не постои важечки Општ Договор за пристап помеѓу Страните, МКТ не може да го исполни Барањето.

IV.2.3 Редослед на исполнување на Барања што треба да се исполнат

Македонски Телеком АД

- а) ги исполнува барањата согласно со Барањето дефинирано во Додаток 1.
- б) при исполнување на барањата приоритет ќе имаат оние барања кои биле прикажани во дадените предвидувања на Операторот-корисник, а потоа барањата кои произлегуваат дополнително од оние дефинирани во Предвидувањата.

IV.2.4 Барања за ист физички Пристап

IV.2.4.1 Македонски Телеком АД нема да го открие во јавноста поднесувањето на Барање, но ќе започне со испитување дали Барањето може да се изведе и ако тоа е возможно – ќе го исполни Барањето во согласност со важечката процедура.

IV.2.4.2 По поднесувањето на Барањето за пристап, Македонски Телеком АД нема да стави во процедура исполнување на Барања за истиот ресурсод други Оператори-корисници.

IV.2.4.3 Кога е поднесено повеќе од едно Барање за ист Пристап, Македонски Телеком АД ќе ја испита можноста на првоподнесеното Барање.

а) Доколку првото прифатливо Барање не може да биде исполнето, Македонски Телеком АД ќе го испита следното по ред поднесено Барање и ќе продолжи со оваа процедура се до идентификување на првото Барање кое ги исполнува условите како соодветно за исполнување.

б) Доколку Барањето може да биде исполнето, но Пристапот не се реализира поради ненавремено одговарање на Оператор-корисник во рок од 10 (десет) дена од испраќањето од страна на Македонски Телеком АД на нацрт Договор за пристап до Оператор-корисник, тогаш ќе се обработува Барањето кое е следно по редослед на прием.

IV.2.5 Предвидување

Оператор-корисник е обврзан да поднесе Предвидувања на тримесечна основа во согласност со Додаток 2 (Формулар за Предвидување).

IV.3 Право на сопственост на пристап до физичката инфраструктура и/или специфични мрежни средства

IV.3.1 Во случај на обезбедување на Пристап, Македонски Телеком АД е и ќе остане имател на сите обезбедени пристапи и специфични мрежни средства.

IV.3.2 Во случај на обезбедување на пристап до физичката инфраструктура и користење на специфични мрежни средства, Оператор-корисник не може да го пренесе правото на користење на трета страна.

IV.4 Управување и одржување

IV.4.1 Управување и одржување

Кога се работи за обезбедување на пристап до физичката инфраструктура и користење на специфични мрежни средства, Македонски Телеком АД ќе биде одговорен за управувањето и одржувањето на истите.

Управувањето и одржувањето на кабелската инсталација и придружната инфраструктура на Македонски Телеком АД е опишано во Прилог 8 точка 2.

IV.4.2 Отстранување на пречки

Македонски Телеком АД врши активности за отстранување на пречки при обезбедување на пристап до физичката инфраструктура и користење на специфични мрежни средства. Овие активности се изведуваат во соработка со Операторот-корисник.

IV.5 Пресметка и Плаќање

Надоместоците за Услугите кои се користат според оваа Референтна понуда за пристап и условите за нивна примена, условите за фактурирање и плаќање, како и гаранциите кои треба да се обезбедат се дефинирани во Прилог 5

Референтна понуда за пристап - РПП

(Надоместоци) и Прилог 5А (Принципи на наплата и фактурирање).

Трошоците за материјалите и инсталациите предвидени со техничкото решение дадени во спецификацијата на потребниот материјал и потребните работи по вид и количина за инсталација на црева/микро-црева и останати работи како поправање и проширување на кабелска инсталација за потребите на операторот-корисник ги сноси Операторот-корисник.

Бидејќи инсталациите кои се предвидени со техничкото решение, а се однесуваат на потребниот материјал и потребните работи по вид и количина за инсталација на црева/микро-црева и останати работи како поправање и проширување на кабелска инсталација за потребите на операторот-корисник (т.е. сите вовлечени црева/микро-црева и цевки), чиј имател останува Македонски Телеком АД, Македонски Телеком АД ќе обезбеди повраток на овие трошоци (рефундирање) на Операторот-корисник на взаемно договорен начин и во взаемно договорен рок, при што рефундирањето треба да се овозможи и на сметка на други договори за пристап до физичката инфраструктура и користење на специфични мрежни средства.

Трошоците за изработка на самото техничкото решение, стручниот надзор, материјалите и потребните изведбени работи за инсталациите за каблите, потребниот материјал и потребните работи по вид и количина за инсталација на каблите, како и самите кабли, за потребите на Операторот-корисник се на товар на операторот-корисник и не се предмет на рефундирањето.

IV.6 Ограничување На Услугата (Услугите)

IV.6.1 Прекин На Услугата (Услугите)

IV.6.1.1 Македонски Телеком АД може да ја прекине услугата во следниве случаи:

- а)** во случај на виша сила; или
- б)** во случај на Планирано Одржување, по претходна најава до Операторот-корисник.
- в)** во случај на барање за реконструкција и/или планирано одржување од страна на општина или друг државен орган.

IV.6.1.2 Македонски Телеком АД во случај на планирано одржување, писмено го известува Операторот-корисник за прекилот на Услугата најмалку 10 (десет) дена однапред. Времетраењето на ваков прекин не може да биде подолго од 5 (пет) работни дена во еден случај.

IV.6.1.3 Во случај на барање за реконструкција и/или планирано одржување од страна на општина или друг државен орган, Македонски Телеком АД веднаш ќе го извести Операторот-корисник за активностите на планираното одржување и роковите за неговото остварување.

IV.6.1.3 Прекилот нема да влијае врз континуитетот на Договорот.

Во случај на виша сила, пропорционалниот дел од Надоместот за услугата нема да се фактурира за периодот на прекин.

IV.6.1.4 По престанување на околностите кои го предизвикале прекилот Македонски Телеком АД

- а)** веднаш ќе започне со обновување на прекинатата Услуга(и) и/или;
- б)** ќе започне со обезбедување на прекинатата Услуга(и) во најкраток можен рок.

IV.6.2 Привремено исклучување

IV.6.2.1 Доколку Операторот-корисник ја прекрши својата обврска за плаќање на надоместоците во согласност со Договорот, Македонски Телеком АД може привремено да го прекине Пристапот на Операторот-корисник кој го предизвикува нарушувањето доколку:

- а)** Македонски Телеком АД се повика на тоа;
- б)** определи рок не пократок од 30 (триесет) дена за исполнување на обврската;
- в)** ги посочи правните последици кои ќе произлезат од неисполнувањето на обврската, со цел прекин на прекршувањето на Договорот и
- г)** рокот истече без резултати.

IV.6.2.2 Доколку при ревидирањето на банкарската гаранција се утврди дека Страната задолжена да достави банкарска гаранција е обврзана да го промени или обнови износот на банкарската гаранција согласно Прилог 5.А (Принципи на наплата и фактурирање), а Оператор-корисник не ја исполнил својата обврска да ја промени или обнови банкарската

Референтна понуда за пристап - РПП

гаранција во дадениот рок од 30 (триесет) дена, Македонски Телеком АД може привремено да ја исклучи Услугата.

IV.6.2.3 Во претходните случаи, Оператор-корисник ќе му надомести на Македонски Телеком АД за

- а) штетата предизвикана од загрозувањето и
- б) настанатите трошоци поврзани со исклучувањето и повторното вклучување.

IV.7 Прекршување на Договорот и правни последици**IV.7.1 Прекршување на Договорот**

Под прекршување на Договор се подразбира неисполнување или делумно исполнување на обврските регулирани со Договорот од страна на која било Страна.

IV.7.2 Општи правни последици

IV.7.2.1 Покрај примената на посебните правни последици поврзани со неисполнувањето или делумното исполнување на обврските на Страните, правилата кои ќе се применуваат за надомест на штета причинета на другата Страна ќе се раководат според релевантните општи одредби од Законот за облигациони односи.

IV.7.2.2 Страната што ја предизвикува штетата нема да надомести никаква загуба на приход или профит или компензација за трошоци кои другата Страна ги претрпела во врска со отстранување на финансиски или нефинансиски загуби, без оглед на предвидливоста на таквата штета. Ваквите ограничувања нема да се применуваат на штета предизвикана од крајно невнимание или свесна небрежност.

IV.7.3 Посебни правни последици**IV.7.3.1 Казна за доцнење**

Доколку Македонски Телеком АД не започне да обезбедува услуги на датумот дефиниран во Индивидуалниот Договор за пристап, основата за пресметување на казната за доцнење ќе биде пет пати поголема од Месечниот Надомест за обезбедување на пристапот. Износот на казната ќе биде 0,3 % од основата на казната за секој ден доцнење, но не повеќе од 50% од основата на казната. Македонски Телеком АД ќе ја плати казната по барање на Оператор-корисник. Македонски Телеком АД ќе биде одговорна само ако задоцнувањето настанало по нејзина вина, така што Македонски Телеком АД ќе биде ослободена од обврската за плаќање на казна доколку може да докаже дека дејствувала на начин да го избегне доцнењето, како што вообичаено би можело да се очекува во таква ситуација.

Македонски Телеком АД нема да биде одговорна за извршување на работата со задоцнување доколку извршувањето со доцнење е предизвикано од задоцнување во рамките на одговорноста на Операторот-корисник. Во таков случај Македонски Телеком АД може да зададе нов краен рок за извршувањето на нејзините договорни обврски и нема да плати казна за задоцнувањето.

IV.7.3.2 Задоцнето плаќање

Доколку Страната обврзана да плати не го оспори износот на доставената фактура и не го плати фактурираниот износ до датумот на доспевање, во тој случај ќе се наплати казнена камата за доцнење почнувајќи од првиот ден по датумот на доспевање на ненаплатениот износ во согласност со одредбите од Законот за облигациони односи, пресметана според Законот за висина на стапката на казнена камата. Оваа камата ќе биде наведена како посебна ставка во фактурата за наредниот месец.

IV.8 Времетраење на Договорот

IV.8.1 Општ Договор се склучува на минимален определен период од 3 (три) години.

IV.8.2 Индивидуален договор се склучува на определен период од 3 (три) години. Со согласност на двете страни, Индивидуалните договори можат да се склучат и на подолг период.

IV.8.3 Времетраењето на Договорот автоматски ќе биде продолжено за период од 1 (една) година освен доколку некоја

Референтна понуда за пристап - РПП

Страна не го раскине претходно со испраќање на писмено известување до другата Страна во рок не пократок од 60 (шеесет) дена пред датумот на истекување на Договорот.

IV.9 Измени и дополнувања на Договорот

IV.9.1 Доколку Македонски Телеком АД ја измени и дополни – со одобрение на АЕК – РПП и измените и дополнувањата влијаат на Договорите склучени претходно, Македонски Телеком АД за тоа ќе ги извести сите Оператори - корисници со кои Македонски Телеком АД веќе има склучено Договор. Договорите треба да се усогласат со измените и дополнувањата од РПП во рок од 30 (триесет) дена од денот на одобрување од страна на АЕК. Македонски Телеком АД ќе го испрати изменетиот и дополнет Договор на Операторот-корисник во рок од 15 (петнаесет) дена пред стапувањето на сила на измените и дополнувањата на Договорот. Одредбите од изменетата и дополнетата РПП имплицитно ќе станат дел од Договорот. Доколку Операторот-корисник не е согласен да ги прифати измените и дополнувањата на Договорот кој бил претходно склучен, во тој случај ќе побара редовно раскинување во рок од 15 (петнаесет) дена од приемот на измените и дополнувањата.

IV.9.2 Доколку Македонски Телеком АД побара измени и дополнувања на Договорот во однос на некое прашање кое не било вклучено во РПП и Операторот-корисник не го прифати барањето, Македонски Телеком АД може да се обрати до АЕК за решавање на спорот. Изменетиот и дополнет Договор ќе стапи на сила во рок од 15 (петнаесет) дена од одобрението од страна на АЕК, во согласност со одлуката.

IV.10 Истек на важноста на Договорот

IV.10.1 Во случај на истек на важноста на РПП, Договорот склучен пред стапувањето на сила на одлуката на АЕК по ова прашање ќе истече на 60 (шеесеттиот) ден по стапувањето на сила на одлуката на АЕК по ова прашање.

IV.10.2 Операторот-корисник може да го раскине Индивидуалниот Договор за пристап со претходно писмено известување од 90 (деведесет) дена.

IV.10.3 Договорот може да го раскине која било Страна по пат на вонредно раскинување кое ќе стапи на сила веднаш доколку

- а)** во случај на виша сила во траење од повеќе од 3 (три) месеци или
- б)** во случаи кога

I) другата Страна прогласила банкрот според одредбите на Законот за стечај, или

II) кога против другата Страна е покрената постапка за стечајили ликвидација.

III) против другата Страна е изречена мерка за заплenuвање и отуѓување на нејзините материјалните средства во Република Македонија

IV.10.4 Покрај случаите наведени погоре, Македонски Телеком АД може да го раскине Договорот по пат на вонредно раскинување доколку Операторот-корисник изврши прекршок на Договорот. Прекршок на Договорот подразбира, особено доколку

а) на Операторот-корисник му е изречена забрана за обезбедување на јавни комуникациски услуги кои се предмет на Договорот со одлука на суд или државен орган и како последица на тоа РПП повеќе не се применува за Операторот-корисник;

б) Операторот-корисник престане да биде давател на електронски комуникациски услуги регистриран во службената евиденција на АЕК; или

в) Операторот-корисник не ја исполнила својата обврска за плаќање која произлегува од Договорот и Македонски Телеком АД побарал Оператор-корисник да престане со прекршувањето на Договорот во рок од 30 (триесет) календарски денови, со потсетување на правните последици, и другата Страна не го направила истото; или

г) дејствувањата на Оператор-корисник сериозно го загрозуваат интегритетот на пристапната мрежа на Македонски Телеком АД и/или општата безбедност; или

д) во текот на процесот на ревидирање на банкарската гаранција се утврди дека Оператор-корисник треба да го промени или обнови износот на банкарската гаранција според Прилог 5.А (Принципи на наплата и фактурирање) и Оператор-корисник не ја исполни својата обврска да ја промени или обнови банкарската гаранција во рок од 30 (триесет) календарски дена по назначениот краен рок.

IV.10.5 Истекот на времетраењето на Договорот нема да влијае на правото на дадената Страна да ги спроведе сите побарувања кои произлегуваат од Договорот.

